

בש"פ 427/19 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 427/19

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. פלוני
2. פלוני

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד סיגל בלום

בשם המשיב 1: עו"ד דוד יפתח

בשם המשיב 2: עו"ד אלי כהן

החלטה

לפניי בקשה ראשונה להארכת מעצרו של המשיבים ב-90 ימים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

הרקע הצריך לעניין

עמוד 1

1. הרקע הצריך לעניין פורט בהחלטתו של השופט י' אלרון מיום 16.8.2018, בערר שהגישו המשיבים על ההחלטה לעצור אותם עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. לפיכך, לא אשוב אלא על תמצית הדברים.
2. המשיב 1, יליד שנת 1999, הוא אחיינו של המשיב 2, יליד שנת 1979, שניהם תושבי אום אל פאחם. ביום 3.5.2018 הגישה המבקשת כתב אישום נגד שניים מבני משפחתם (להלן יחד: הנאשמים). לפי כתב האישום, קיים סכסוך ארוך שנים בין משפחת הנאשמים לבין משפחה אחרת באום אל פאחם (להלן: המשפחה האחרת). ביום 8.2.2018 התפתחה קטטה בין המשיב 1, נאשמים 2-3 וגורמים נוספים מבני משפחתם שבמהלכה נפצע בן משפחת המתלוננים. בקטטה נכח אחד מבני המשפחה האחרת, הוא המתלונן בפרשה דן (להלן: המתלונן). על פי הנתען בכתב האישום, כתוצאה מפציעתו של בן משפחתם, גמלה בנאשמים ההחלטה להמית את המתלונן. לשם כך הצטיידו הארבעה בשני אקדחים, בשלושה כובעים, בכפפות ובג'יפ שלוחית הרישוי המקורית שלו הוחלפה (להלן: הג'יפ). ביום 9.2.2018, סמוך לשעה 11:05, נסעו המשיבים ונאשמן נוסף בג'יפ באום אל פאחם, ועקבו אחרי המתלונן. כשעצר המתלונן את הרכב בחניית ביתו, אשתו יצאה ממנו, וחלון הרכב הסמוך לו היה פתוח. הג'יפ נעצר בסמוך לרכב, ושני הנאשמים שישבו במושב האחורי (להלן: השניים) יצאו ממנו בפנים רעולות, כפפות לידיהם ומצוידים באקדח. הנאשם הנוסף נותר בכיסא הנהג. השניים ירו כ-10 כדורים במתלונן מבעד לחלון הפתוח, ממרחק קרוב ביותר, בכוונה להמיתו. לאחר מכן חזרו למושב האחורי של הג'יפ ונמלטו מהמקום. כל אותה העת המתין נאשם נוסף במקום שאינו ידוע למשיבה, כחלק מתוכנית הנאשמים. בהמשך אותו היום, בשעה 14:59 נמצא הג'יפ באום אל פאחם כשהוא שרוף. כתוצאה ממעשי הנאשמים נגרמו למתלונן פצעי ירי מרובים. הוא הובהל לבית חולים כשהוא סובל מפגיעה רב מערכתית, שהה זמן רב בטיפול נמרץ תחת הנשמה ונותר מאושפז בבית החולים לפחות עד ליום הגשת כתב האישום.
- בגין המעשים האמורים הואשמו הנאשמים בעבירת ניסיון לרצח לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) בצירוף סעיף 29 לחוק, ובעבירות בנשק לפי סעיפים 144(א), (ב) לחוק בצירוף סעיף 29 לחוק.
3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיבים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. ביום 10.7.2018 קיבל בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט א' פורת) את הבקשה, משקבע כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס למשיבים בכתב האישום; וכי נשקפת מהם מסוכנות גבוהה ביותר. מטעם זה נדחתה בקשתם לבחינת חלופות מעצר.
4. המשיבים עררו על ההחלטה האמורה. ביום 16.8.2018 דחה בית משפט זה (כב' השופט י' אלרון) את הערר. אשר למשיב 1, נקבע כי התשתית הראייתית הלכאורית בעניינו מאפשרת להורות על מעצרו עד תום ההליכים בשלב זה של ההליך. צוין, בין היתר, כי בשיחות שקיים המשיב 1 עם מדובבים נחשפו ידיעותיו הקונקרטיות על אירוע הירי ועל נסיבות ביצועו. כמו כן צוין כי קיים מניע למעורבותו של המשיב 1 במעשים המיוחסים לו; כי המשיב 1 שיקר בדבר מיקומו ביום שבו נורה המתלונן; וכי שיחות תיאום שבהן השתתף המשיב 1 לפני האירוע מלמדות על הכנה לפעילות דומה לזו שאירעה לבסוף. בית המשפט הוסיף כי בשלב זה גרסתו של המשיב 1 לא מקימה תיאוריה חלופית לזו שהציעה המבקשת.
5. אשר למשיב 2, בית המשפט קבע כי ישנם קשיים בקבילות הודעת אחד המדובבים, ולכן ראייה זו אינה עולה כדי ראייה לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב 2. עם זאת, בחינת חומרי החקירה הנוספים מעלה כי ישנן ראיות

נסיבות בעלות משקל הקושרות את המשיב 2 לעבירות המיוחסות לו, ובהן התאמה בין שיחות התיאום שקדמו לירי לבין תיעוד הירי במצלמות אבטחה, ושיחות בין המשיב 1 למדובר הקושרות את המשיב 2 לאירועים. בית המשפט ציין כי קיים סימן שאלה בדבר עוצמתן המצטברת של הראיות הלכאוריות נגד המשיב 2, ובאשר לחלקו המדויק בביצוע העבירות נושא כתב האישום, אך דינו של זה להתברר בהליך העיקרי. בסיכום הדברים נקבע כי הראיות הלכאוריות הקיימות נגד המשיב 2 לוקות בחולשה מסוימת.

6. בית המשפט הוסיף ובחן את האפשרות לשחרר את המשיבים לחלופת מעצר. הוזכר כי מעשיהם של המשיבים מקימים חזקת מסוכנות סטוטורית. כמו כן, צוין כי נסיבות ביצוע המעשים המיוחסים למשיבים מלמדות כי קיימת עילת מעצר של מסוכנות. בהתאם לכך נקבע כי אין מקום לשחרר את המשיב 1 לחלופת מעצר. אשר למשיב 2, צוין כי חומרת העבירות המיוחסות לו מפחיתה את עוצמת הראיות הנדרשת למעצרו עד תום ההליכים. נוסף על כך, צוין עברו הפלילי המכביד של המשיב 2 בעבירות של הדחה למניעת עדות במשפט, שיבוש מהלכי משפט והטרדת עד - עבר המקום חשש ששחרורו לחלופת מעצר יוביל להשפעה על עדים שמרבייתם הם בני משפחתם של המעורבים או חבריהם. נוכח כל האמור נקבע כי הגם שהתשתית הראייתית הקיימת נגד המשיב 2 לוקה בחולשה מסוימת, אין מקום להתערב בהחלטה לעצור אותו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

7. עתה להתקדמות ההליך העיקרי. ביום 16.5.2018 הוקרא כתב האישום. לבקשת בא כוח המשיבים דאז נדחה מועד התשובה לכתב האישום ליום 13.6.2018. מועד זה נדחה פעם נוספת כדי לאפשר דיון בסוגיית ייצוגם המשותף של המשיבים, ולבסוף נדחה המענה לכתב האישום ליום 5.9.2018. ביני לבני, לבקשת המבקשת ביום 27.8.2018 מסרה ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין במחוז חיפה חוות דעת בשאלת ייצוגם המשותף של המשיבים. היא קבעה כי ייצוג כאמור מקים חשש ממשי לניגוד עניינים. בא כוח המשיבים דאז פנה לוועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין בבקשה לדיון חוזר בשאלת ייצוגם המשותף של המשיבים, ובעקבות כך נדחו דיוני הוכחות שנקבעו. בהמשך נדחו מועדים נוספים שנקבעו כדי לאפשר את הסדרת ייצוגם של המשיבים בידי עורכי דין שונים. בדיון מיום 24.10.2018 הוסדרה סוגיית הייצוג, ובא כוח המשיב 2 ביקש לדחות דיוני הוכחות שנקבעו לצורך לימוד החומר. בית המשפט קבע 6 מועדי הוכחות בימים 28.11.2018, 3.12.2018, 31.12.2018, 20.3.2019, 8.4.2019 ו-17.4.2019. בדיון מיום 28.11.2018 העידו שלושה מעדי התביעה, ובדיון מיום 31.12.2018 העידו שלושה עדי תביעה נוספים. בדיון מיום 31.12.2018 העידו 5 עדי תביעה נוספים. שלושה מועדי הוכחות נוספים נקבעו לימים 20.5.2019, 10.7.2019 ו-15.7.2019.

טענות הצדדים

8. מכאן הבקשה שלפניי. המבקשת טוענת כי חומרתם של המעשים המיוחסים למשיבים מצביעה על מסוכנותם הגבוהה, המצדיקה את המשך מעצרם. כמו כן צוין עברו הפלילי המכביד של המשיב 2 כמפורט לעיל. בנוגע להתקדמות ההליך העיקרי ציינה המבקשת כי עד כה התקיימו שלושה דיוני הוכחות שבהם העידו 11 מעדי התביעה, וכי נקבעו 6 דיונים נוספים. הודגש כי עיכובים בהליך העיקרי נבעו בעיקר מהצורך לבחון את שאלת ייצוגם המשותף של המשיבים.

9. המשיבים מתנגדים להארכת מעצרם. בדיון לפניי טען בא כוח המשיב 1 כי ההליך העיקרי התעכב בין היתר בשל חסרים בחומרי החקירה שסיפקה המבקשת למשיבים, וכי זה צפוי להימשך עוד זמן רב לאחר תום הארכת המעצר.

המבוקשת. עוד נטען כי יש להביא בחשבון את גילו הצעיר של המשיב 1 בעת קורות האירועים נושא כתב האישום. בהינתן האמור, עותר המשיב 1 להמשך מעצרו בפיקוח אלקטרוני. בא כוח המשיב 1 ציין גם כי הגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר בהחלטה על מעצר עד תום ההליכים (להלן: הבקשה לעיון חוזר), בשל כרסום בחלק מראיות המבקשת.

10. בא כוח המשיב 2 ציין כי ההליך העיקרי רחוק מסיום, וכי נוכח חולשת הראיות בעניינו של המשיב 2 והחשש לכרסום בראיות נוספות של המבקשת, יש מקום לבחון את האפשרות להמשך מעצרו בפיקוח אלקטרוני. הוסף כי העבר הפלילי של המשיב 2 שעמד בבסיס החשש להשפעה על עדים התיישן זה מכבר, וכי בעשור האחרון לא הורשע המשיב 2 בעבירה כלשהי.

11. בהחלטתי מיום 22.1.2019 – בשים לב להתארכותו הצפויה של ההליך העיקרי אף מעבר לתום תקופת הארכת המעצר המתבקשת – איפשרתי למבקשת להגיש לבית המשפט המחוזי בחיפה בקשה לקביעת מועדי הוכחות נוספים. ביום 30.1.2019 הודיעה המבקשת כי נקבעו 13 דיוני הוכחות נוספים בימים 15.5.2019, 11.9.2019, 16.9.2019, 19.9.2019, 23.9.2019, 25.9.2019, 23.10.2019, 28.10.2019, 6.11.2019, 13.11.2019, 20.11.2019, 27.11.2019, ו-4.12.2019. בנוסף, נקבע כי בדיון הקבוע ליום 20.3.2019 תיבחן האפשרות לקביעת מועדי דיון נוספים במהלך תקופת הפגרה.

דיון והכרעה

לאחר שעיינתי בבקשה והאזנתי לטיעוני הצדדים בדיון לפניי, מצאתי כי דין הבקשה להתקבל כך שמעצרו של המשיבים יוארך בשלב זה.

12. כידוע, סעיף 61 לחוק המעצרים מורה כינאשם הנתון במעצרו עד תום ההליכים ישוחרר ממעצרו אם משפטולא הסתיים בתוך 9 חודשים. החריג לכללהאמורקבועבסעיף 62 לחוק המעצרים, המקנה לשופט שלבית משפט זה אתהסמכות להאריך את מעצרו שלנאשםאף מעבר ל-9 חודשים. בהכריעו בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים על בית המשפט לאזן בין זכותו של הנאשם לחירות, לבין הצורך בשמירה על ביטחון הציבור (בש"פ 5681/16 מדינת ישראל נ' מלול, פסקה 9 (28.7.2016) (להלן: עניין מלול)). בית המשפט י שקול, בין היתר, את גילו של הנאשם, מידת המסוכנות הנשקפת ממנו, חומרת העבירות המיוחסות לו, החשש מפני שיבוש מהלכי משפט או מפני הימלטות מן הדין, עברו הפלילי של הנאשם, משך מעצרו, והאפשרות להגשים את תכלית המעצר בחלופה מספקת.

13. בכל הנוגע לאפשרות שחרור המשיבים לחלופת מעצר, הרי שנקודת המוצא להחלטתי זו היא החלטתו האמורה של השופט י' אלרון. למשיבים מיוחסות עבירות חמורות המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית כאמור בסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים. המעשים עצמם, כמו גם נסיבות ביצועם, מלמדים על המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיבים. לפי כתב האישום, המשיבים ניסו לרצוח את המתלונן על רקע סכסוך ארוך שנים בין משפחותיהם. הם תכננו את ניסיון הרצח מבעוד מועד, התחמשו בכלי נשק מסוכנים, והצטיידו באמצעים שנועדו להסתיר את זהותם ולטשטש את עקבותיהם. מכתב האישום עולה כי המעשים בוצעו לאור יום ברחובה של עיר. המשיבים ירו לכאורה כדורים רבים באדם אחד מטווח קרוב. למתלונן נגרם נזק חמור שהביאו לאשפוז ממושך בבית חולים. טיב העבירות האמורות מבסס אפוא

את מסוכנותם הרבה של המשיבים (עניין מלול, פסקה 11).

14. אשר להליך העיקרי, זה אינו מתקדם בקצב משביע רצון. דיוני ההוכחות החלו רק בחלוף כחצי שנה מיום הקראת כתב האישום. עד היום, כ-8 חודשים לאחר פתיחת ההליך, התקיימו רק שלושה דיוני הוכחות, האחרון שבהם ביום 31.12.2018. הדיונים צפויים להתחדש רק ביום 20.3.2019. ממועד זה ועד לתום תקופת הארכת המעצר המבוקשת - 4.5.2019 - קבועים עוד שני מועדי הוכחות נוספים בלבד (ובסך הכול שלושה), וכל יתר מועדי ההוכחות נקבעו לאחר תום תקופת המעצר המבוקשת. כפי שצוין לעיל, על רקע זה, איפשרתי למשיבה בהחלטתי מיום 22.1.2019 לפנות לבית המשפט המחוזי בחיפה בבקשה לקביעת מועדי הוכחות נוספים. בדיון מיום 30.1.2019 הציע בית המשפט שלושה דיוני הוכחות נוספים בתוך תקופת ההארכה המבוקשת. בא כוח המשיב 1 דחה מועדים אלה עקב התחייבויות קודמות, ובא כוח המשיב 2 דחה את אחד המועדים עקב דיון הוכחות שנקבע מבעוד מועד בתיק אחר. מועדים נוספים שהוצעו לאחר תום תקופת ההארכה נדחו על ידי באת כוח המבקשת. בסופו של דבר נקבעו 13 מועדי הוכחות נוספים, החל מיום 15.5.2019 ועד ליום 4.12.2019, כולם לאחר תום תקופת ההארכה המבוקשת כאן. כאמור לעיל, נקבע גם כי בדיון ביום 20.3.2019 תבחן האפשרות לקבוע מועדי דיון נוספים במהלך הפגרה, אך גם אלה הם לאחר תום תקופת ההארכה המתבקשת כאן.

15. דומה אם כן כי מרבית העיכובים עד כה אינם רובצים לפתחה של המשיבה, ונובעים בעיקרם מהקושי שהתעורר בקשר לייצוגם המשותף של המשיבים שחייב בירור בלשכת עורכי הדין (בש"פ 8524/17 מדינת ישראל נ' פוגל, פסקה 26 (3.1.2018)), מהדחיות שהתבקשו על ידי באי כוחם ומאילוץ בית המשפט. ואולם, ניסיונו של בית המשפט לקדם את הדיון בהליך העיקרי על ידי הוספת שלושה מועדי הוכחות בחודש פברואר - בגדרי ההארכה המבוקשת - נדחה על ידי בא כוח המשיבים. נראה אפוא כי גם היבט זה של העיכוב בהליך העיקרי אינו רובץ לפתחה של המבקשת או לפתחו של בית המשפט.

16. האם חלוף הזמן וקצב ניהול ההליך מטילים את נקודת האיזון לכיוון שחרורם של המשיבים? מצד אחד ניצב על כף המאזניים הסיכון הנשקף מהמשיבים, שעוצמתו גבוהה מאוד. מנגד, יש לשקול את גילו הצעיר של המשיב 1 בעת ביצוע המעשה (בן 18 וחצי); את העובדה שעברו הפלילי של המשיב 2 ישן (מאז הרשעתו האחרונה חלפו כ-10 שנים, וחלק מהרשעותיו התיישנו); ואת החולשה הראייתית המסוימת בעניינו של המשיב 2, כפי שנקבע בהחלטת השופט י' אלרון מיום 16.8.2018. באיזון בין השיקולים האמורים מצאתי כי עוצמת הסיכון הנשקפת מהמשיבים מטה את הכף לכיוון המשך מעצרם, כך שבנקודת הזמן הנוכחית יש לקבל את הבקשה ולהורות על הארכת המעצר.

17. לפני סיום אעיר כינוכח קצב התקדמותו של ההליך העיקרי הנחתיה אישי עשה מאמץ לקדם את פרשת הבעיה בתוך המועדים שנקבעו ולקבוע מועדים נוספים להשלמת ההליך. רשמתי לפני את הצהרת המשיבה בהודעת העדכון מיום 30.1.2019, שלפיה בדיון הקבוע ליום 20.3.2019 תיבחן האפשרות לקביעת מועדי דיון נוספים במהלך תקופת הפגרה.

סוף דבר, הבקשה מתקבלת כמפורט לעיל. מעצרם של המשיבים מוארך ב-90 ימים החל מיום 4.2.2019 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 6818-05-18 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ה בשבט התשע"ט (31.1.2019).

עמוד 5

ש ו פ ט
